

Konstytucja RP**Art. 153**

1. W celu zapewnienia zawodowego, rzetelnego, bezstronnego i politycznie neutralnego wykonywania zadań państwa w urzędach administracji rządowej działa korpus służby cywilnej. [...]

■ Administracja publiczna

Pojęcie *administracja* oznacza zarówno zespół urzędów i instytucji zajmujących się zarządzaniem, jak i jedną z podstawowych dziedzin działalności państwowej, polegającą na kierowaniu określonymi sferami życia społecznego. Administracja jest związana przede wszystkim z realizacją zadań państwa (władzą wykonawczą). Kwestiami tymi zajmują się wyspecjalizowane organy: **administracja rządowa i samorządowa** (samorząd terytorialny).

■ Administracja rządowa

Ma organizację hierarchiczną. Oznacza to, że organy wyższego rzędu mogą wydawać polecenia organom niższego rzędu. W Polsce działają:

- ▶ **naczelnne organy administracji rządowej** – prezydent, premier, ministrowie,
- ▶ **centralne organy administracji rządowej** – szefowie jednostek podporządkowanych prezesowi Rady Ministrów, Radzie Ministrów lub poszczególnym ministrom, np. komendant główny policji podlegający ministrowi spraw wewnętrznych,
- ▶ **terenowe organy administracji rządowej** – 16 wojewodów, powoływanych przez prezesa Rady Ministrów.

W poszczególnych województwach rząd reprezentują wojewodowie. Pełnią oni również funkcje zwierzchników organów **administracji rządowej zespolonej**, w której skład wchodzi kierownicy:

- ▶ służb – np. komendant wojewódzki policji, kurator oświaty,

- ▶ inspekcji – np. wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego, wojewódzki inspektor inspekcji handlowej,

- ▶ straży wojewódzkich – np. komendant wojewódzki straży pożarnej.

Na terenie województw działalność prowadzi również **organy administracji rządowej niezespolonej** (nazywanej też administracją specjalną). Są one powoływane na wniosek wojewody przez odpowiedniego ministra i podlegają jemu lub innemu urzędowi centralnemu. Do przedstawicieli administracji niezespolonej zaliczamy m.in.:

- ▶ dyrektorów izb skarbowych i urzędów kontroli skarbowej, naczelników urzędów skarbowych,
- ▶ dowódców okręgów wojskowych, szefów wojewódzkich sztabów wojskowych, wojskowych komendantów uzupełnień,
- ▶ dyrektorów izb celnych, naczelników urzędów celnych.

Aby zapewnić administracji rządowej wykwalifikowaną kadrę, powołano **służbę cywilną**. Praca ta wiąże się z przymusem rezygnacji urzędników z części ich praw. Nie wolno im np. należeć do partii i publicznie manifestować swoich poglądów politycznych. Służbę tę stanowią:

- ▶ pracownicy służby cywilnej – wszystkie osoby zatrudnione w urzędach administracji rządowej,
- ▶ urzędnicy mianowani służby cywilnej – pracownicy administracji rządowej, którzy spełnili określone wymagania oraz zdali egzamin państwowy.